

## ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:  
Egy évre . . . 10 kor. — fill.  
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.  
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.  
Művészeti pénzek póstaltalványai küldhetők.  
Egyes számok 20 fillérért kaphatók  
a kiadóhivatalban.

# BARS.

**H I R D E T É S E K**  
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.  
Kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.  
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.  
**Hivatalos hírdetmények**  
100 szóig 2 kor. 40 fill., azon túl minden szó 2  
fillérréval számítatik.  
**A nyilttérben:**  
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.  
Velünk 7 négyhasábos levél hirdető-írodák, elő-  
fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-  
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.  
Kéziratok vissza nem adatnak.  
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer  
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba  
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.  
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

## Hivatalos közlemény.

160/1906. szám.

### Felhívás.

Felbivom a város lakosságát, miszerint azon magánfelek, akik maguk és háznépük részére szükségeltetett bor után az állami borital adót és városi adópótlékot az 1906. évben általán egyezség mellett óhajtják lefizetni, — valamint azon kereskedők, akik idegen területekről beszerzendő hus áruk után az 1906. ében a husfogyasztási adót és városi adópótlékot szintén általán egyezség mellett óhajtják megfizetni: a városi javadalmi hivatalban (Városház I. emelet 7 ajtó) f. évi január 16, 17 és 18 napjain d. e. 9—12 óráig tartandó egyezkedési tárgyaláson megjelejenek.

Egyidejűleg megjegyezni óhajtom, hogy mindazok, kik az 1905. évben is kiegyezve voltak, ezuttal újból egyezség kötése vanak utalva.

Léva, 1906. évi január hó 9 én.

Bódogh Lajos  
polgármester.

## Főgimnáziumunk segélyző egyesülete.

A lévai kegyes tanítórendi főgimnázium kebelében 1894 év óta fennáll egy a tanulókat támogató egyesület, mely természetesen csak szegénysorsu és jó erkölcsi viseletű ifjakat segélyez ruhával, könyvekkel és írószerekkel, sőt némi csekély élelmezési pénzzel is, ha tanulmányaikban szorgalmat és iparkodást tanusítanak. Ez a segélyző egyesület működésében rá van utalva a nemesszivű emberbarátok támogatására, mert csak úgy felelhet meg igazán nemes hivatásának, ha maga a társadalom segít neki az erre szükséges eszközök beszerzésében.

Valahányszor ennek az egyesületnek tevékenységével találkozom, áldom az emléket annak a nemes szivű igazgatónak, ki legyőzve társadalmunk minden szép iránt állandóan mutatkozó apatiáját csekély anyagi erővel, de annál nagyobb kitarással megalkotta

a szegénysorsu tanulókat segélyző egyesületet. Kis térre szorul még működése, de a szegény diákok hála könyve kíséri már is a pályafutását. A rendelkezésére álló anyagi eszközök még mindig nem nyújtanak elegendő fedezetet ahhoz, hogy hivatását az alapítók által szándékolt mértékben betöltse, de vezetőinek bölcs körültekintése, a szegény tanulókat iránt mutakozó meleg szeretet arányosan és igazságosan osztván el szerény adományát már is lehetővé teszi több szegény, de igazán pártfogásra érdemes ifjunak, hogy ne kellessen tanulmányait félbe szakítani a kezdet kezdetén, s megszerezhesse magának azokat az ismereteket, a melyeket a modern, folyton fejlődő társadalom ma egy jóra való, értelmes iparostól is megkíván.

Hogy a szenvedések és nélkülözések micsoda kálváriáján megy keresztül az a szegény diák, míg átesik tanulmányain, a kinek értelmi képességein s az Istenben vetett bizalmán kívül más vagyona nincs, a kinek sarkában mindig ott áll az éhség, a hidegség, a ki a pirkadó hajnallal kél, mert a nap ingyen világít neki, azt csak az tudja méltányolni, a ki vagy maga is valaha ilyen színe hagyott kabátban és lyukas cipőben didergő szegény kis diák volt, vagy a ki velük naponta érintkezik, s a lelkükbe lát s észre veszi azt a szegénylős nyomorúságot, a mely alatt roskadoznak a gyenge vállak, kergesedik a lélek, tompul a sziv, lassanként fogy, vész az önérték és ambíció.

Nincs megindítóbb nyomorúság a világon a szegény diák nyomorúságánál, ki nem koldulhat, mert ezzel lerontaná a pálya társi egyenlőségbe vetett hitét, nem kereshet más foglalkozást, mert a mai tanítási rendszer, mely tulhalmozza a diákot a tanításra előírt anyaggal, ezt lehetetlenné teszi. Ez a nyomorúság a legmegindítóbb nyomorúság, mert

panaszkodni sem tud. Csak tűr és szenved, az iskola könyveiben elmerült szellemét és ifjúi lelkét csak azok a nemes eszmék, világot meghódító igazságok, Krisztusi tanító igék tartják fenn, a melyeket az iskola négy fala között tanítványai felett atyai meleg szeretettel örökös tanára csepegtet lelkébe. Az igazság után való szomjuhozás elfeledteti vele ott a négy fal között a testi szomjuságot és éhséget, a hazafiságra való feibuzdulás, nagy hősk példája, egy-egy számtani és mértani feladvány jól sikerült megoldása szárnyakat adnak lelkének, vágyat és reménységet oltanak szívébe a nagyobb és nagyobb tudás után. Pedig fázik, pedig éheznek, talán könyve sincs, hogy tanuljon, de tanul. szinte lopja gazdagabb, jobb módu társának könyvéből a tudományt. Ez a nyomorúság a legindítóbb, mert ha a társadalom nem siet nyhiteni, felemészti az ifjúkor rugalmasságát, letöri a gyermekek naiv hitének és reménységének virágait, proletárt csinál a szárnyaszegett lelkű, pályája elején letört fiatal gyerekből, ki mindennap új csalódásra ébred.

Ide nézz, te minden szép és nemes eszme iránt közönyös társadalom. Ott az iskola padjai között él, mint üveg-házban, a te jövődő nagyságod. Ápold, neveld, gondozd az Isten által read bizott kötelességed szerint mindaddig. mig kiültheted őket az élet nagy mezejére, hol harcok dülnek, szélvésznek tüvöltenek, hol kemény tölgyet s nyiló virágot egyaránt kitép, legázol a vihar. Ide nézz az iskola négy fala közé te megkövült szivű társadalom, ki ezeket áldozol a hiúság oltárán, és induljon meg a szived annak a szegény diáknak láttára, ki sirástól vörös szemekkel olvassa leckéjét, hogy tanulmányai szellemébe elmerülve tartsa fenn lelkét a súlyedéstől.

És ha van nélkülözhető filléred, soha nemesebb célra nem adhatod,

mintha segited vele azoknak munkáját, kik lehetővé teszik, hogy a jó diák, ha szegény is, ne tereltesse el élet-céljától. Mert sajnos, nagy a hibád társadalom, a ki fegyvert adsz gyakran a serdülő ifju kezébe, hogy betegezze reményét vesztett életét, a helyett, hogy kulcsot adnál neki, olyan kulcsot, a melylyel felnyithatná maga előtt az ismeretek, a tudományok kifogyhatatlan kincses tárházát, hogy merítene belőle magának egy egész életre valót.

Ezt a célt szolgálja főgimnáziumunk segélyző egyesülete, melyet derék tanári karunk igazi atyai szeretettel gondoz és bizony, tegyük szivünkre a kezünket s valljuk be, hogy nem az ő hibájuk, ha nemes buzgóságukat anyagi eszközök hiányában, nem koronázhatja kellő siker. Segély forrásuk a jótékony lelkek adományából összegyűlt csekély tőke kamata s tagjainak évi tagsági díjai. Ez az egyesület a szegény diákok mentora. Ez az egyesület fordul most ismét a társadalomhoz azzal a szerény kívánsággal, hogy pártfogásával tegye lehetővé rendeltetésének teljesítését. Arra kéri a közönséget, hogy lépjen az egyesület kebelébe, mint alapító, rendes vagy póttag, esetleg adományával gyarapítsa e nemes célt szolgáló egyesület pénztárát.

Oly kívánság ez, melynek nem szabad meghallgatás nélkül fülünk mellett elsuhanni. Az iskolában szerzi a gyermekek jövődő életének alapját. A mit ott tanul, arra mindég szüksége van. S azt hisszük, ezt megszerezni nem csak a gazdagnak, a jobb módunak kiváltsága, ép azért lehetővé kell tennünk még a szegénynek is, a ki talán nagyobb szorgalmával, jobb felfogásával egykor nagyobb hasznára is lehet hazánk és nemzetünknek.

Az egyesület felett első sorban a gimnázium mindenkor igazgatója, állandóan pedig Léva város hatósága és képviselőtestülete öröklik. A vezetőik

## TÁRCSA.

### Ládd jó anyám . . .

Ládd jó anyám, a végzet ilyen,  
Hiába küzdünk ellene,  
Derűs, mosolygó kis sugár  
Borul az égnek fellege . . .  
Csak álom, — jön az éjszaka  
S hiába hint belé világot  
Az ég milliónyi csillaga.  
Sötét az éj . . . nincs egy reménység  
Ne sirj, ne sirj édes jó Anyám!

Volt egy sugárod, elsötétült  
S nem is tűnik föl sohasem!  
— És mégse hal meg kit szeretünk  
Meghalhat-e emléke? nem!  
Nézd, ott virít kedvenc virága,  
Amott festménye a falon,  
A kis fűrésze, kalapácsa  
Mind, mind egy élő fájdalom . . .  
— Sötét az éj, nincs egy reménység  
Nyugodj meg én édes jó anyám!

Szelid kis arca itt is, ott is,  
Kezének nyoma mindenütt,  
És hallom még a kacagását  
És látom itt járt, ott feküdt,  
Járom a kertet, kis szobáját,  
A lába nyomát keresem . . .  
Valami fájó halk sobajtás  
Reszket által a szivemen,  
Talán a lelke, — egy reménység  
Vigasztalódjunk édes jó anyám.

Nem akartam, hogy dalom fájjon  
S anyám te mégis könnyezel?  
Vigasztalást akartam adni  
És könybe lábbad két szemem . . .  
Imát rebegnek úgy mint régen  
Hiába! érzem: nincs hitem!  
Hol hát a balzsam? hadd keressük  
Mutasd ez utat Istenem!  
— Sötét az éj, nincs egy reménység  
Fiát siratja édes jó anyám . . .  
Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

### Pósa Lajos gyermekversei.

Történetünk nevezetes forduléhoz jutott. Magyar voltunknak hatalmasabb ere csörgedezik fajunkban, mint valaha. A ki gondolkodik, aki lát, annak észre kellett vennie, hogy a magyar nép mai méltóságos magatartásában csudás erő lakozik. Gyarapodtak erényeink s megakasztották azoknak a cseleszőv mozgalmaknak az utját, a melyek lekövte tartották kezeinket.

Ennél a történeti fordulónál egy nagybecsű, nyolcz kötetes munka jelent meg. Pósa Lajos gyermekversei; azok, amelyekkel Pósa irodalmunknak ezt az ágát megalapozta, s magasra emelte. Majdnem egy emberöltővel ezelőtt ezzel a legsikeresebb eszközt választotta, hogy soha el nem fogyó tőkét adjon a gyermekeknek. Geniusza eszményi elemekkel árasztja el s a legnemesebb célok elérésére készíti a fejlődő lelkeket. Maga körébe varázsolja az apró magyarokat s megtanítja őket arra, hogy miként szeressék a hazát.

Fisainkra egy nagy harc vár, amelyben az erények fégyvereivel kell győzelmeskedniök. Magyarország tanfériai fenakölt lélekek szolgálják ezt a feladatot. Ehez a feladathoz Pósa Lajos költészete becses tárgyat szolgáltatott. Történeti jelentőségű munkája irányt jelölt ifjusági irodalmunknak. Büszkék lehetünk rá. Aki ismeri a külföldi gyermekirodalmat az önértékkel tekinthet a mienkre, amely hangban, tartalomban immár gazdag.

Pósa Lajos verseiben, mint a legmodernebb pedagógus áll előttünk, kinek az önzetlen szíve, gazdag költői ere csak azt

sugja, a mi jó, ami gyönyörű a gyermeknek.

Egyéniségünknek, nemzeti mivoltunknak megfelelő nevelési irányzat kialakulóban van. A német szörzsálhasogatások gyérülnek a pedagógiai életünkben. Önállóbbak lettünk, mint a hirt: 1868 évi népoktatási törvény megalkotásakor voltunk. Nevelésügyünk katalmas rugója az ifjusági irodalom, akkor még a kezdet lépcsőjén sem állt. Groteszk, férc és izléstelen hazai dolgokon és fordításokon tengődöttünk. A külföldi dolgok izlésesebbje nem kerülhetett a magyar gyermekek kezeibe.

De alig mult el azóta egy emberöltő: a helyzet magaslátán vagyunk. Gyönyörűséggel eltelve nézzük Pósa Lajos munkáját, amely kifejezője ebbeli haladásunknak.

Lamartine találóan mondja, hogy a költészet az emberiség őrangyala. Elsősorban tehát a gyermekek. Pósa Lajos költészete a bölcsőnél kezdődik. Itt a muzsika varázsnál a fü ön át a szivhez szól, hogy a szépre, nemesre fogékonytá tegye a lelkét, hogy hullámzásba hozza a hangulatot.

Költészetének motívumai: a haza, a szabadságszeretet; részvét a szenvedések iránt, ostor, de mindig a legfinomabb szálból foava — a bün ellenállására. A család. Annak örökké világító csillaga a nevelő édes anya. Természetes tiszta érzése, ragaszkodása minden eszményihez s ellenszenve minden röghöz kötöttség! szemben lyrája örök diszei maradnak. Soha nem áll meg soha nem magyarázgat, hanem, mint a gyer-

mek lépzelete, gondolata, érzése könnyedén gyönyörűséggel halad. Birodalmában a jók örökké arra készülnek hogy kiválót miveljenek s utját állják mindannak ami rossz.

De ebben a birodalomban azért a gyermek szíve s elméje a legtisztább összhangban marad. Ez az egészséges tisztaösszhang reflexiókra gyakran, de a sentimentalismus felé sohasem irányítja a gyermek hajlamait.

Pósa Lajos s a gyermekvilágunk viszonyban vannak, oly viszonyban, amelyből az eszhetika gyümölcse fakad. Ez a belső, meghitt viszony a nemzeti érzés egész tárházát nyitja meg a gyermek előtt, hogy mint ember, oda járjon a legdrágább emlékekért.

Ime a hagedős, aki magaköré varázsolta a modern-kor gyermekeit, hogy fülemile dallal elmondja a mult dicsőségét és szenvedéseit, hogy megismertesse az Istent és erényt, hogy eszményi irányzatával fölemelje és megaranyozza a lelkeket.

Pósa költeményei népiesek, de egyszersmind művésziessék is. A legjobb népdalok keresetlen szépsége, üde varázsa, párosulva a legkellemesebb s legbájosabb dallamokkal jellemzi azokat.

Természetét — Pósa Lajos gyermekköltészetének — ezekkel a sorokkal nem határoztuk meg kimerítően, de azt biztosan mondhatjuk, hogy Pósa Lajos a magyar gyermekvilág nagy tanítója, s hogy nyolcz vastos kötetben megjelent költeményeinek: örök értéke vagyon.

Havas Mihály.

minden figyelmüket az alapvagyon gyarapítására fordítsák, nem kell kicsiny, krajczáros adományokkal szét forgácsolni az erőt; majd ha tekintélyes vagyont gyűjtöttek, jövedelmük megengedi, ellátást kell adni a szegény, szorgalmas főként idegen ajku ifjaknak, hogy ez által messzevidékről ide vándoroljanak a szegény tót fiúk s így Léva vásos missióját e téren is teljesíthesse.

Meleg szeretettel ajánljuk segélyező egyesületünk ügyét közönségünk pártfogásába.

### Szomorú a magyar nóta.

Nótás nép vagyunk. Az eke nyomában lépkedő magyar édes bus nótákat dudol, a cifra szürre heveredő juhász is kedveli a pattogó szilaj nótát, akár az esthajnali csillagnál rakott pásztortüznél fujja a tilinkót, akár a cigány cifrázza előtte gondörhajju, eperajku babájáról, a dallamos futamot.

A magyar nóta megejtí az embert akár a fonóban, akár a parkétás termekben. A szívünkhöz szól: mint valami édes boldogság. Dal-költészetünk csupa báj, csupa költészet és valóság. Egy-egy szenvedésnek a beszélő lelke, egy-egy derűs percek igazi fotográfiája. Minden keservünket eltemetjük egy-egy busongó magyar nótában. Jellemünk, erkölcsünk, vitészségünk a dal szárnyán repül azok szívébe, kik e nép e főséges költészetét élvezni tudják.

A magyar dal szép, olyan mint valami áhitatos ima. Vannak nótáink, a mik Isten házában is felhangzanak és voltak nótáink, melyek lelkesítették a honvédő magyarokat a mikor a csatátüzből villogott a kard kezünkben és itt is ott is véres fejű apáink biztatták társaikat dalal az ajkukon. Vannak nótáink, a mit suttyó gyerekek épen olyan kedvvel énekelnek, mint öreg, reszkető kezű emberek. Pedig a *Káka tövén költ a ruca* című népdalban nincs semmiféle diszertáció, semmi nagy stílusmondás, csak eleven népgondolkodás, természetesség és igazság. Olyan ez a nóta, mint az esthajnalban szedett harmatos, mezei virág, mely tetszik, annak ki az egyszerűségben is látja a báj, a főséget.

Régi nóták but oszlato költészetünk bájos kifejezői, ne is hagyjatok el soha. Ti vagytok a magyar nép eszejárásának hiv megnyilatkozásai; ti rajtatok megnyihű a lélek, nemesedik a szív és megtartotok azoknak, akik vagyunk, hogy csak azokban gyönyörködünk, a mi valóság és nem rajongunk azért, a mi bántó, a mi üres és a mi idegen.

A ti régi mivoltotok nem üt csorbát a szíven, az érzelmeken, mint a kottát író népdal gyárosok mosdatlan nótái, melyeket vagyon számra küld ki az a sok lebujszengeráj.

Ne higgyetek annak sirva-vigadó magyarok, hogy a vidéki városokba özönlő gajdoló orfeumi tagok, igazi magyar nótákat visznek. Értékét rontó, nemzetközi finomságnak hirdetett mocsaraikat ott akarják lecsapolni, hol a néplelek gondolkodása még egyenes, mint a sík föld rónája.

Budapesten már nem tudnak szerepelni. Itt már letarolták az emberek jó érzését, mondják is, hogy Budapest a legerkölcstelenebb város. Egy nemzetközi gyűlésen mondták ki ezt a szégyenteljes igazságot: a hol leánykereskedők ellen szállottak sikra.

Kicsoda, kicsoda terjesztette el a valóságot, hogy Budapestet a legerkölcstelenebbnek merik mondani? A dal vitte lejtőre Budapest hírnevét. Azok a dallamba éjtett sorok ingerelték az embereket, azok tévesztették meg az ifjúságot. Ott hallott az ember legtöbb erkölcstelen szót: a hol olcsó leányok, santán énekesnők énekeltek meg a perverzítást, az állatembert, a bünt.

Az orfeum éneke kiszállott az utcára, mert benn már büzös volt a levegő. A szabad utcán szaladgáló gyerekek szedték fel a sarat, úgy vitték haza magukkal.

A dal volt az a felhő, mely lemosta az emberek lelkéről a piruló arcot, lassan elhelyezkedett az uri családok szalonjaiban is és es rontotta meg azt a disztíngáló nyelvet, melyet régebben a fiatal emberek, a kisasszonyokkal szemben használtak.

És mindezeket magyar nótáknak nevezték. Szomorú a magyar nóta, mely erkölcstelenséget hozott! — mondják az erkölcshírák.

Pedig nem magyar nóta hozta, hanem

a borotváltképi komédiás: az idegen föld mosdatlan nótái, galád, komisz magyar szöveggel.

Ezt bizonyára a vidéken észre is veszik és Budapest kárára okulnak. Megtartják a régi magyar nótákat és eljön az idő, hogy a nagy moloch elmenjen vidékre szedjen azokból a relikviákból, melyek örökké tallizmánjai lesznek a magyar ember lelkületének. A beözönlő tucat da'ok szemérmertelensége ellen pedig küzdünk a veszélyezett vidéken; úgy hogy egyesületek kebelében szervezünk da'os egyesületeket. De ne csak szervezzünk, hanem tartsuk is azt fenn, ha kell áldozatok árán is.

A dalos egyesületeknek fontos missziója van és következtetéseink során azt hisszük, mindenki előtt világosan áll: hogy a dal, a tiszta szövegű, igazi magyardal, nemcsak kevély, hanem jellem és erkölcs-képző is és éppen ezért főleg nemzetiségű vidéken fontos szerepe van.

Oly helyeken, ahol a magyar dal kulturmisióját tapasztalták és elegendő hanganyag állott a dalosegyesületek rendelkezésére, ott kellemesen mulatva, nem egy szivderítő műelvezetet szereztek a közönségnek, míg a nemzetközi orfeumok trágár zagyvaságain mindenki megizonyodva látta az erkölcsi súlyedést. A nagyvárosok egészségtelen izlését, melyet, akár bogy bírálgattuk, be kel ismernünk, hogy az igazi magyardal ápolásával, magyardal régi kincsét mentjük meg az erkölcsben annyira megtámadott ifjúság jövedőjének.

R. H.

### A bars megyei gazdasági egyesületnek 1905. évi december hó 30-án Ar-Maróthon tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

(Folytatás.)

Tejszövetkezeteink szépen fejlődnek, de eddig csupán a lévai járásban sikerült azokat létesíteni, hol 7 tejszövetkezet körülbelül 120 ezer kor. bevételt nyújt nagyrészt kizgazdáinknak, mely az előtt nem volt meg; Gelethelek és Caiffar megalakulván ugyan, de még nem működnek; az aranyos maróthi járásban kü önösen Maróthi élelmészeti céljából szükséges lenne ily tejszövetkezet, a megoldás módja a részletekhez tartoznék.

Dús Jenő alelnök jelenti, hogy ő 3000 liter tejet akart összehozni, de csak 500 litert tudott és ezt Bécsbe szállítarék és Maróthi állomáson adatnék át 12 fillérért; a megkezdett setiót folytatni kívánánk — A közgyűlés őt megbizta, mit ő készséggel elfogadott, hogy az egyesület nevében ezen tejszövetkezet létesítése is ekkor Ar. Ma óth tejjel való ellátását combinatióba vegye.

A magtári szövetkezetre vonatkozólag jelenti az előadó, hogy vagy csak ott létesíthető hol hitelszövetkezet van, vagy pedig ott, hol nagy a gabona forgalom. — Hitelszövetkezet két helyen van, de vasuti állomás nélkül, tehát oda gondolni sem lehet, nagy gabona forgalma Lévának van, tehát itt kell megkísérteni, s mivel itt már az előtt ilyen elevátor szövetkezet alakulófélben volt, de a kormány nem támogathatta törvényjavaslat híján, meglévén a törvény javaslat megbízott az Elnökség, hogy az e'ejtett tönalát vegye újból kezébe s a magtári szövetkezetet csinálja meg egyelőre Léván és megbizatik egyesületi elnök, Ordódy alelnök és a titkár az ujabban létesült magtári szövetkezetek gyakorlati helyszíni tanulmányozásával.

Fogyasztási szövetkezetek alakításában egyesületünk közrejártszik s ujabban ebben actiót fejt ki, s nagy fontosságú, hogy az italmérését, s különösen hogy a korszámításai jogot szereze meg, mnrtyig a nehezen értékesíthető borokat, a terme öktől jó áron lehet értékesíteni; példa erre a kiapoltcsányi szövetkezet, mely eleinte 30 hl. most 150 hect. bort mért ki, így a szőlőtermelés jövedelmező leendő, ha értékesítése biztosítottatik.

Gazdakörök a szövetkezetekkel egyszerre létesítendő tagjaik részére olvasó körökkel mert így sokkal olcsóbb és az eredmény biztosabb.

(Folyt. köv.)

### A bucsuzó főispán ünneplése.

Az állástól megvált Garamveszelei Kazy János cs. és kir. kamarás főispántól a vármegye közönsége hazafias óvatíval vett búcsút ArMaróthon e hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlés alkalmával. — A volt főispán f. hó 10-én d. u. fél három órakor érkezett ArMaróthra. Ekkor már készen állott a diszkapu a vármegyeház bejárata előtt; és több épületre zászló volt tűzve. Este 7 órakor a város fátylasmere et és kivilágítást rendezett, mely alkalommal az ünnepi beszédet Persay Ferencz vármegyei tiszti főügyész mondotta. A beszéd a szónokei tehetség remeke volt, szívből jött, szívhöz szállott. Az átértett jeles beszédre a távozó meghatóttan válaszolt, megköszönve a kitüntetés, és kijelentette, hogy megvált állásától, mertnem tudott

— nem akart végrehajtója lenni azon rendelkezéseknek, melyeket meggyőződése és igazságérzetével össze egyeztetni nem tud, — megvált bizalmi állásától, hogy mint közkatonaa az ország és a vármegye érdekeit megvédje.

Másnap a közgyűlés előtt először a vármegyei tisztkar vett búcsút volt főispánjától. — A tisztkart Simonyi Béla alispán díszmagyarban vezette, — szintén díszmagyarban lévő főispánhoz. — A tisztkar után a községi és körjegyzők tették búcsu tiszteletgésüket, kiknek nevében Svarba József verebélyi jegyző mondott szép beszédet.

A rendkívüli közgyűlést 11 órakor nyitotta meg az alispán kinek indítványára a közgyűlésre meghívta a volt főispán Bathy László prépost, Zongor János és Dus Jenő kiküldött bizottsági tagok. A megjelent főispántól elsősoiban Simonyi Béla alispán vett búcsút, — mire a bucsuzó főispán megleghngu szép beszédben válaszolt és átadta az alispánnak a 17 év előtt neki átadott pecsétet. — Ezután Kosztolányi Aurél kir. tanácsos mondott nagyszabású beszédében méltatta Kazy János érdemeit, és indítványára azok jegyzőkönyvben fognak megörökítettetni. — Végre Bathy László prépost indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy Kazy János volt főispán arcképét a vármegyeház terme részére megfesteti. — Ezen indítványuk határozatára emelése után — a volt főispán köszönetet mondott a kitüntetésért és egyben indítványozta, hogy az ő elődjének Majlá h Istvánnak arcképét is festesse meg a vármegye közönsége. Ezen indítványt a közgyűlés szintén elfogadta.

Ezután tudomásul vette a közgyűlés az alispán azon jelentését, hogy az ujonnan kinevezett főispán (megyefőnök) beiktatása ellen hozott határozatot végrehajtatta, — és azon jelentést is, hogy mivel az alispán az utalványozástól eltiltatott, — és ennek következtében a vármegye által vett hutorok árát nem fizethette, — ezért a vármegye ellen a hitelező cég végrehajást vezetett, és a főispáni helyiségben volt hutorokat zár alá vette és a vármegye házáró elszallította.

A közgyűlés után délután 1 órakor a „Vadászkürt“ vendéglőben társas ebéd volt, melyen körülbe ül 150 en vettek részt. Az ünnepet először Simonyi Béla alispán, mint a megye „még ez időszertet első tiszt viselője“ üdvözölte, majd Bathy László, — mint az ünnepély kijelölt szónoke — emelkedett szólásra. Költői szárnya'ású remek beszédében egy világító toronyról beszélt melyet a tenger hullámai háromszor ledöntöttek, de a melyet az emberek újra és újra erősebben építettek fel. A magyar nemzet életének tengerén e világító torony a magyar függetlenség és szabadság eszméje. A honfi erősitetik e toronyt, aki homokszemekkel ki tég ával, ki sziklatömbökkel. Kazy János egy egész sziklatömbbel járult az alapozáshoz. Midőn poharat emel megynék nagy fiának egészségére, kezének reszketése „nem ez öregség jele, hanem a hazaszeretet érzetének átható kifejezése.“

Kazy János meghatva válaszolt, azt mondta, hogy az ünnepés nem illeti meg, mert a hazafias közelesség teljesítése minden magyar ember becsületbeli dolga.

A társaság egész az esti órákig maradt együtt lelkes hangulatban.

### Különlélek.

— Barsvármegye új főispánja, jobban mondva megyefőnöke csaláftnta módon igyekszik behelyezkedni a főispáni székbe. Ugyanis a legutóbbi közgyűlés 25 ére határozta a rendkívüli közgyűlés egybehívását; ezt az alkalmat vélte Sényi Kálmán megyefőnök felhasználni arra, hogy eskütelre jelentkezzék. — Barsvármegye alispánja azonban elejét veendő a törvényes formán tartandó közgyűlésen való találkozásnak, törvényadta jogánál fogva megváltoztatta a közgyűlés napját, amennyiben 25-öke helyett 22-ére hívta egybe a rendkívüli közgyűlést. Ez a közgyűlés lesz tehát hivatal, hogy a megyefőnök 160 számú átíratára választ adjon és megtiltsa az alispánnak, hogy a 25-re rendelt közgyűlésre a meghívókat ki bocsássa: — De bármikor s bármely módon hivatnék egybe a megye főnök instellálására közgyűlés, Baravármegyebennem akad oly hazaáruoló arczáltan ember, ki a vármegye törvényhatósági bizottságának felállított tiltalma ellen szon megjelenjek és egy sehonnainak a törvénytipráshoz segítséget nyujtana. — Atok, megvetés sujtaná ivadékaik is!!!

### Ordódy Lajosné

Gizella haláláról értesít a család gyászjelentése. E derék urasszony hosszas szenvedése, elhunyt Bara és Hontvármegye széles körében fájdalommal, mely részvétet keltett. — Ő a szeretet mintaképe volt, férje, család köre képzele egész világát. Gondolata, nemes érzületének, minden vágya munkaszeretetében nyert kielégítést. Be ne a magyar, művelők egy mintaképet siratjuk! A széles körben megnyilatkozó részvét enyhítse a köztiszteltben és szeretetben álló család megmerhetlen fájdalmát. A család gyászjelentése a következő: Ordódy és alsó-liesskői Ordódy Lajos; leánya Irén férjzett merei Vajda Barnáné; fia László; székelyi Mailáth Imre és neje Dubraviczky Ilona mint szülők; Hanzsályné Mailáth Etka mint testvér és merei Vajda Barna mint vő a maguk és az

összes rokonság nevében szomorodott szívvel jelentik feledhetetlen hitvestársra, édesanyjuk, leányuk, testvére, anyósa és rokonuk ordódi és alsó liesskői Ordódy Lajosné sz. székelyi Mailáth Gizella urasszonynak folyó évi 8 án este, életének 43-ik, boldog házasságának 23-ik évében, hosszas szenvedés után Budapestben bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. évi január hó 10-ik napján délután 3 órakor fogtak a gyászszékben: IV., Magyar utca 8. szám alatt, a róm. kath. vallás szertartása szerint beszentel e-ni, és január hó 11-én délután 3 órakor a hontmegyei Nagykereskenyben örök nyugalomra tetétni. Az engesztelő szent miseádozat január 12-én délelőtt 9 órakor fog a nagykereskenyi plébániatemplomban az egék Urának bemutatni. Kelt Budapestben, 1906 január hó 9-én. Áldás és béke lengjen drága porai fölött!

— A nőegylet estélye. Nemcsak Léván, de messze vidéken elsőrangú mulatóság szokott lenni a lévai nőegylet mulatsága. Az emberbaráti nemes cél, s az ezt elősegítő nemes női szívek adják meg e' esték varázsaát, ellenállhatatlan vonzó erejét. S a tegnapi est méltó volt elődeihez. Sok sikerült estélyt rendezett már a nőegylet, de a tegnapi egyike volta leges-legsikertültebbeknek. Kedves volt és fényes. A legnagyobbfoku elismerés illeti meg a szerepüket, akiket már nem is lehet műkedvelőknek mondani, mert előadásuk valósággal művészi és bájos volt. Emlékezetes marad e szép ünnepély mindazoknak, akik azon résztvettek, emlékezetes jehet a szegényárváknak, és mindenesetre büszke lehet rá az árvák fíradhatatlan édes apja, a jó Faragó bácsi. — Jövőre többet irunk erről.

— Hymen. Fehér Gyula soproni középiskolai tanár f. hó 6-án vezette oltárhoz Léván Farkas Ilona Camilla kisasszonyt özv. Farkas Lajosné urasszony kedves leányát. A laudó és zavartalan legyen boldogságuk!

— Ar. Maróth és Léva. Már több ízben hoztunk fel adatokat arra nézve, hogy a mi drága megyei hatóságunk mily szíves viszonyt táplál Léva város hatósága iránt. Fájdalommal regisztráltuk azt is, hogy városunk polgárai sem részesülnek figyelemben; emondottak már, hogy az utóbb megejtett megyebizottsági tagválasztásokhoz az alispán ur nem talált Léván alkalmas embert a választások vezetésére. Ma újabb adatokkal is szolgálunk, hogy lássuk, mily rokonszenvvel kezelik ezek az urak a Léva város és polgárai érdekeit! A vármegyei virilisek névlajstroma 1906 évre az ősszel volt kiegészítendő, az alispáni hivatal az igazolóválasztmány elé terjesztette azt oly kimutatás mellett, hogy abból „véletlenül“ csak 11 lévai polgár lett kihagyva, más helyen lakó véletlenül egyetlen egy se maradt ki. — A kihagyott lévai polgárok névsora és az általuk fizetett állami adók mennyisége a következő: Engel József 592 kor. 27 fil. Weisz Benő 566 kor. 21 fil. Amstetter Imre 508 kor. 59 fil. Dukacs Lipót 502 kor. 31 fil. Weisz Salamon 500 kor. 72 fil. Massak Zsigmond 494 kor. 44 fil. Reiman Ignác 466 kor. 85 fil. Fej. Kálmán 454 kor. 96 fil. B. u. Samu 428 kor. 30 fil. Steiner Henrik 407 kor. 09 fil. Händler Ignác 396 kor. 47 fil. A maróthi listában az utolsó virilis Jelinek Mihály oszlányi lakos 376 k. 82 f. adóval szerepelt, a Léva városi adóhivatal előző hivatalos kimutatásában mind a tizenegyen felvettek a így megfellebbezték a törvénytelenül összeállított 1906 évre szóló virilis névjegyzéket, — a bíráló választmány azonban csak az egyetlen Feja Kálmán főszólámlásának adott helyt, a többi tizet elutasította azon semmitéről indokollással, hogy miért nem igazolták, miképp magyar állampolgárok, 24 évesek elmultak és 2 év óta inga launál bírnak és adót fizetnek. — Pedig ezt a lévai adóhivatal 1904 és előző évi adókimutatásai mind igazolják s ezen igazolványok mind a kezeikben vannak. — De kérjük, hogy az igazoló és bíráló választmány az összes 138 megyei virilisek egyikénél követelt-e ily okmányt mástól, mint csupán a lévaiaktól? Az elutasított 10 polgár közül kilenczen megjelentek a polgármester előtt s elkezesedve jelentik ki, hogy ök tán azért lettek a központi intézők által elutasítva, mert ök zsidók, — de a polgármester megnyugtatta őket azzal, hogy azért lettek elutasítva mert — lévaiak és miután a közigazgatási bíróság nem ar-maróthi és mert igazságos, oda folyamodjanak. Ezt mind a tizen pacaaszt nyujtottak be a közigazgatási bírósághoz. Második példa gyanánt tölemítjük a maróthi igazság és méltányosság jellemzésére, hogy Léva város képviselő testülete elrendelte, miképp a polgármester fizetése és a rendőrkapitány lakbéré az 1886 évi XXII. t. cz. 66 §-a értelmében kiegészítessék és az 1905 és 1904 évről elmaradt különbözet az 1904 évi X. t. cz. 13 §-ának nyílt rendelete alapján utólag kiadassék, a vármegye törvényhatósági bizottsága azonban minden indokolás mellőzésével — csupán az indítványozó vármegyei alispán és ezen ügyeket előadó véleménye alapján Léva város és polgármestere iránt sokszor tapasztalt figyelemből a város határozatának ide vonatkozó részét megváltoztatta s ezzel Barsvármegyét törvénytipró és igazságtalan hirbe hozta ugyanazon tisztviselői által, akik néhány hónappal előbb

ugyanazon törvény alapján főlvezték az 1904 január 1-től elmaradt illetményeiket. Ez ellen is panasz lett beadva. *Farmadik példánál* fölhozzuk, hogy a december 14-ki megyei közgyűlésen Léva város építészeti szabályrendeletét és a Damjanics-utca szabályozási vonalát megállapító határozatát II-od fokozaton nem hagyják helyben talán azért, mert ez Léva városban évekre megakadályozni véltik a város fejlődését és épülését. Mirek épüljön, széplőjön az a szegény Léva város, hiszen akkor a megyei *székesfőváros Aranyos-M. róhi* elmaradottsága meg jobban szembe tűnik s utóljára még a vak is belátja — hogy nem való megyei központnak; mint értesülünk, ez ellen is fellobozást kellett benyújtani. Tehát ahol ilyen igazságérzet honol, ahol minden egyes ügyben a felelősek és a városok a legfelsőbb fórumig való fellobozásokkal, panaszokkal kell kiértesíteni az alispán és érdektársai ellenében a maga igazait és a törvény rendelkezéseinek végrehajtását, — ott a vezetésben nagy baj van, — ott a vármegye közönségének legfőbb kötelessége az akadályok eltávolításáról gondoskodni. Megfoghatatlan, hogy most, — mikor minden téren az egyezsülést látjuk; mikor a polgártársak félre teszik a torzalkodást, hogy a nemzeti, hazafias célt vállalva szolgálhassák, — odaát nem emelkednek fel, nehogy a jog és igazság gyökeret verjen!

**Érdek és hazafiság.** Napjainkban sűrűn halljuk a megszokott mondatot, hogy áldozatkészség már nincs, csak üzlet. Örömmel tapasztaljuk e pesszimiztikus nézet tényleges cáfolatát. A fogyasztási adók bérlőinek névsorában Kern Testvérek cég és Presztolánszky Béla is szerepel, amint azt lapunk múlt számában közöltük is. Ide vonatkozólag lapunk mai száma nyilatkozatokat közöl, melyek igen figyelemre méltók. Szóval: vannak még honpórárok, akik egy percig sem tűrik, hogy őket hazafiatlanság és becsületesség vádjával iléthesse.

**A lévai önkéntes tűzoltóegylet** ma egy hete szépen sikerült műedvelő előadást rendezett. Szinrekerült a Bolondok háza című bohózat. A szereplők annyi rutinnal, oly fész elenül játszottak, hogy az előadás jóval felülmulta a műkedvelői előadások színvonalát. V. lamennyi szereplő precíz, összevágó játéka nagy hatást tett a közönségre, mely nem is tukarkodott elismerésével s nyílt színen gyakorta megtapsolta a szereplőket. *Stugel Vilma* (Borbála), nemkülönben *Dohány Mariska* és *Dosztál Jolán* (Ida és Marika) kitűnően adták a vidéki familiát. *Chlebovits Ionka* (Bájkai Zolna) az irónok fejszegeségét meglepő ügyesen utánozta. Ig-n jól játszottak *Horváth Mariska* és *Faragó Gizike* (Kardosné és Lanke). A férfiak is megállottak helyüket. *Weichardt Waldemár* (Sinai) ügyes és természetesen játéka vezetve az egész előadást. Jó partnere volt *Remicz Lipót* (Cipkes), ki szerepének minden előnyét bámulatos ügyességgel aknáza ki. Játéka hivatos színésznek is becsületére vált volna. Szép és összevágó játéka által kitűntek a többiek is. *Krausz Lajos* (Bela) *Turay Béla* (Radvay) *Agárdy Zigmund* (Kofony), *Havas Mihály* (R. nki) *Dohány Sándor* (Csordas), *Granitz Dező* (Jean), *Hecks Árpád* (pincer) egyaránt érdemeik elismerésünkre s a siker kivívásának érdemében szintén nagy része van a kitűnő rendezőknek, *Makkay Béla* városi tisztviselőnek, kinek szakavatott vezetése az egész előadásra megátszott. Sajnos azonban, hogy a siker csak erkölcsi. Mert intelligens közönségünk szinte tüntetett tavollétével, a mit a jótékony celt tekintve teljesen érthetetlennek tartunk, annál is inkább, mert nekünk nem az elválasztó, hanem inkább az érintkezési pontokat kell keresni. Mint értesülünk e hó 21-én megismételik az előadást. Reméljük, hogy ezuttal nemes törekvésüket anyagi siker is fogja koronázni.

**Áthelyezés.** Nagy Pál honvéd hadnagy Nyitrai Levára helyeztetett át.

**Sulyos panaszt** emeltek egy hozzánk beküldött közíreményben Léva város egyik köztisztviselője ellen. Amennyiben a leirt tényállás megerősítést nyer, vagy ennek konzekvenciáit az illető le nem vonja: mások tisztességének megóvása végett helyadunk legközelebbi számunkban a közíreménynek.

**A beszercebányai keresk. és iparkamara közgyűlése.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara múlt év december 29-én Flittner Károly elnöklele alatt rendes közgyűlést tartott. A kamara 1906. évi költségvetésének jóváhagyásáról szóló miniszteri leirat tudomásul vétetett s a jövő évi illeték az eddigi 4%-os kulcs mellett való kivételre elrendeltetett. Közönséget szavazott a közgyűlés a kereskedelmiügyi m. kir. miniszternek a kerület 7 ipari munkásának adományozott 100-100 kor. jutalomért és elismerő oklevelekért. Titkár jelentése a kivitelt szervezésének érdekében s az orsz. ipartanácsban megtartott tanácskozmányról tudomásul szolgált. A hadsereg lábballi szükségletének eddigi felosztása szerint a kerület kisiparosi nem részesedvén a szállításban oly mértékben, melyet számukhoz képest igényelhetnek, a kamara felterjesztést intéz a kormányhoz a szükségletnek kamarai kerületek szerint a cipész és csizmadia kisiparosok számához mérten való elosztása iránt. A szakirányú cipészstanoncsiskolák szervezeti szabályzatát helyeselte a közgyűlés és felhívja az ipar-

testületeket ily iskolák létesítésére. A milánói 1906 évi kiállításban való részvételre a kerület iparosi felhivatnak. Gács és Vámosmika közönség helypénzszabályzata némi módosításokkal jóváhagyásra ajánlatott. Határozott állást foglalt a közgyűlés Liptó megye azon kérelme ellen, hogy a lipótszentmiklósi vasuti állomáson fel és leadott áruk után közevetvám szedése engedélyeztesse. A vaskereskedők egyesületének előterjesztése folytán megállapított a vaskereskedők üzletkörébe tartozó áruk jegyzéke. A kassai-erdőbéri vasut kam. illetékfizetési köteletségének kimondása iránt felterjesztéssel fordul a kamara a miniszterhez. Ugyasintén felterjesztést intéz a puhafakereskedelemben a bécsi mérték helyett a métermérték alkalmazásának elrendelése iránt. A vasuti kocsihány az őszi hónapokban a kerületben is szerfelett érezhető volt, miért is lépéseket tesz a kamara a hiány pótlása iránt s egyúttal a vasuti fel-és lerakodási órák kiterjesztését is kéri fogja. A jövő évi márczius hó 1-én életbe lépő német kereskedelmi szerződés tekintetében tö b átmeneti intézkedést tart szükségesnek a közgyűlés, különösen a febr. 28-án a batarra már beérkező áruk vámkezelésére vonatkozólag, miért is tájékoztató rendelt mielőbbi kiadását fogja kéri a minisztertől.

**Az Érsekújvár és vidéke** című kitűnően szerkesztett lapársunk a folyó évvel 25-ik évfolyamába lépett, s a negyedszázados jubileumot azzal ünnepelte meg, hogy társadalmi lapból függetlenségi irányu politikai lappá változott át. — Szeretettel üdvözöljük derék lapársunkat ezen új — bár eddig is érzett — irányában!

**Uj vidéki lap.** „Losonci ujság” címen új hetilap indult meg Losoncon. Az új lap egyúttal a losonci függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

**Selyemhernyó-pete kiosztása.** Az országos selyemtenyésztési felügyelőség tudatja, hogy a földmivelésügyi miniszterium azoknak, a kik a selyemtenyésztés el foglalkozni kívánnak, 1906 ban is ingyen ad petét illetve selyemhernyót. Ebbeli igényeiket vagy az illető község selyemtenyésztési megbízottjánál, vagy esetleg a községi előjáróságok utján szakszárú selyemtenyésztési felügyelőségünél jelentsék be.

### Közönség köréből.

#### Tekintetes Szerkesztő úr!

Miután a múlt heti „Bars” hetilapja hasábjai egy kép történetének lefolyását közlik, azt hiszem nem vagyok szerénytelen, a mielőtt a történetet előterjesztő királyfalvi ifj. Kraft Károly képiró (művész) általános reputációja érdekében közzétett történetnek nevezett mesét elfogadnám, mely az én szerény csekélységemmel is foglalkozik, a következő számban egy kis helyet ne kérjek azon czélből, hogy a művész urnak személyemmel és cselekvésemmel foglalo részére válaszolhassak.

Mielőtt a mesészerűleg előadott dologra áttérnék ki kell jelentenem, hogy komolyságom egyáltalán nem foglalkozik lapczikkék írásával, de miután részrehajlással vádolt, szó nélkül nem hagyhatom.

Hogy kellő világítást adjak az előadott mesének, vagy inkább mint mondatott a kép történetének; előadom a következőket:

Én királyfalvi ifj. Kraft Károlyt sem azelőtt nem ismertem — de ma sem ismerem — művészi tehetségéről sem azelőtt — sem szóta tudomásom nem volt, tehát személyi vonatkozás reá nem is lehetett.

Azt hallottam, hogy egy kép készült a lévai kath. kör számára melvet állítólag ő festett. A kép el is készült. Suttogták, hogy a kép nem megfelelő. Közben a kath. kör részéről hivatalos megkeresést kaptam, hogy Deák, Pazár és Csorba urakkal nézzük át és adjunk véleményt vajjon a kép meg e felel a kívánt várákozásnak.

Megjegyzem én szakértő nem vagyok — de ilyent Léva alig lehet találni — foglalkozom és tanultam rajzolni és festek is, de nem üzletszerűleg. — A megkeresésnek a kör érdekében megfelelttem, annál inkább mert több szakértelmet véltem megkeresett többi társaimnál Pazár Zoltán és Deák Miklós rajzban és Csorba Jenő mérnökben, ki szintén rajzoló.

A képet megnéztük és egyetértőleg nyilatkoztunk.

Hogy nyilatkozatunkban felvett véleményünk talán nem úgy volt szerkesztve, mint azt a művészek szokták és ez mosolyra nyujtott alkalmat, elhiszem, mert mi nem a művész urak szokásos szakképzettségével rendelkezve csak úgy tehetjük a mint legjobb meggyőződésünk és tudásunk szerint lehetett.

De ez különben mellékes. Hogy a kép, mikor mi láttuk, nem volt az a minek kellett lennie, igazolja azon körülmény, hogy minket kerdeztek meg, mert a kör tagjai sem voltak azzal megelegedve.

Valótlan tehát a művész ur azon állítása, hogy a kör tagjai azzal megelegedve voltak, s hogy ennek külön is kifejezést adtak; — de teljesen valótlan az hogy a prépost ur (művészt ur szerint modelle) szintén jónak találta volna az arcképet.

Hogy a szemle után mennyit javított, mert hisz olajfestményt végtelenig lehet javítani, nem tudom — de annyit hallottam

hogy folyton feljárt a műtermének szolgáló városházára azután is javíthatni.

Ha tehát a per megindítása után a későbbi szemle jobbnak találta a képet — habár Benczur Gyula festő művész mester jó akarata mellett sem volt az kifogástalan — úgy nekünk igazunk volt.

Hogy Deák ur és én Kraft ur ellen agítatlunk, ez a mennyire nem való, lehetetlen is — mert én Kraft urat nem ismerem — de a ki egy későbbi hasonló képet festett, — csak akkor lett ismertté előttem, mikor a képet már elkészítette.

Nem természetem, hogy én valaki ellen legkevésbé más vallásbeli ellen rossz indulatot tápláljak, annál kevésbé, hogy ennek érvényt szerezzek.

Egyben azonban, s azt ne vegye tölem rossz neven a cikkiró művész, — figyelmessé teszem, — hogy a ki konkolyt vet, buzát nem arat, s hogy tiszta önérték és szerénység többet ér a szerénytelen s felfuvalkodó kifakadásoknál.

Léva, 1906. jan. 12.

**Levatic Gusztáv.**  
Alulírottak Deák Miklós és Pazár Zoltán teljesen magunkévá tesszük mindezeket; hozzá fűzve még azon megjegyzésünket, hogy nem a személyekben kellett volna reputációt keresni, hanem a tárgyban és a bírói ítéletet közölni a szakvélemény és az ítélet indokolásával.

Pazár Zoltán.  
Deák Miklós.

### Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1906. évi január hó 7-től 1906 január hó 14-ig. Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Lenthár Ferenc Obert Margit	leány	Erzsébet
Medzihradzky J. Bay Ilona	ikrek	meghaltak
Karlinszky B. Stropf Irma	fiu	Károly

### Halálozas.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
S. Debnár József	60	genymell
Tóth Pál	9 hó	göresök
Miklós Mihály	44	tüdőgümőkör

### Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.

Busa m.-mászánként 15 kor. 40 fill. 15 kor. 60 fill. Kétszeres 13 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. — Rozs 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. Arpa 13 kor. — fill. 18 kor. 50 fill. Zab 14 kor. — fill. 14 kor. 80 fill. — Kukorica 14 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. Bab 26 kor. — fill. 27 kor. — fill. — Lencse 30 kor. 12 fill. 34 kor. 40 fill. — Köles 9 kor. 20 fill. 10 kor. 40 fill.

**Vetőmagvak 100 kilónként Budapesten.**  
Vörös here 116—130 kor., Luczernamag 102—110 kor. Muharmag 20—22 kor. Baltacim 28—36 kor. Bükköny 20—22 kor.

### Nyiltér. Nyilatkozat.

A „Bars” című hetilap utolsó számában említett fogyasztási adó bérlők névsorában olvasható „Kern Testvérek” aláírás, melyet magamra nézve kötelezőnek el nem ismerem, betegségem alatt tudtomon kívül és beleegyezésem nélkül történt.

Kern Vilmos

### Nyilatkozat.

A „Bars” című lapnak előbbi számában közzétett „Fogyasztási adó bérlők”-i cikkre vonatkozólag a következő nyilatkozatot ohajtván közzétenni, kérvén ennek becses lapjában helyt adni.

A cikk megjelenése előtti időben egy napon; amikor üzletünkben egyedül s nagyon elvontam foglalva, jöttek egy ivvel, a polgárság köréből azon előadással, hogy a várost megakarják menteni a biztos károsodástól, s ezt csak úgy érhetik el, ha a fogyasztási adó bérletet ök t. i. bérlői egyesület fogja átvenni, s ekként a város megszabadulna idegen vállalkozóktól; — s a befolyt összeget, illetve az abból e-adó jövedelmet a város rendelkezésére fogják bocsátani. Tisztelettel alulírott tehát ezen előadásra hazafiai kötelességet kívántam akkor teljesíteni, amikor ezen ívet aláírtam. — Mint fenebb is említettem felhalmozott munkámban bővebb felvilágosítást az ügy állásáról nem kértem az ívet át sem olvastam, azt minden kétey nélkül és jóhiszeműleg alá is írtam, de nem azon értelemben, mint bérlő.

Azonban ha ezen körözött ív aláírása Léva város érdekét támadná meg, vagy a mai politikai viszonyok között hazafias

szempontból bárm: tekintetben kifogás alá esnék, az esetben magamat azzal nem azonosítom, s az ott kifejtett nyilatkozatot magam részéről érvénytelennek nyilvánítom.

Kiváló tisztelettel  
Kern Albert.

### Nyilatkozat.

A „Bars” múlt heti számában a fogyasztási adók bérlőit érintő közleményre vonatkozólag: Tiltakozom, hogy személyem a *kérvény aláírása folytán a „hazafiatlan szerződés” azonosítassék*, mert a város akaratával szembe nem helyezkedtem, a törvénytelen minisztériummal kötött szerződést alá nem írtam.

Presztolánszky Béla.

### Sajáttermésű ujborkok.

Kiváló minőségű: Rizling, Kövidinka, Kadar

külön szűrt fajborkok kaphatók: Léva.

lefejtve, 7 hektós hordónként hektója 17 frtért,

„ „ hektoliterenként 18 frtért,

Egyszerre nagyobb mennyiségben (21 hektótól feljebb) a termelés helyéről Szikra-Alpári pinczéből, lefejtve, ott a vasutállomásra szállítva, hektoliterje 16 frt.

Léva, 1905. december hó.

Holló Sándor pinczében.

### Gyöngyvirág-

crème és szappan arcra kézre legjobb, teljesen ártalmatlan szer.

1 tégely ára 1 korona. — Szappan 80 fill., BOLEMAN gyógyszerárban Léva.

### 5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Keretetnek mindkét nembeli egyének gépünkön való kötésre. Egyszerű és gyors munka egész éven otthon végezhető. Nem kell előkészütség. Távoiság nem határoz, a munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság.

THOS H. WHITTICK és TÁRSA

Prága, Petersplatz, 7—384.

Egy Ipolyságon negyven év óta fenálló

### liszt és sötizlet

kitűnő vevőkörrel, szép nagy házzal, tágas údvarral és 13 méter hosszú, 6 méter széles emeletes magtárral a tulajdonos visszavonulása miatt szabadkézbe!

eladó.

Bővebb értesítést ad Eichenvald Lajos Ipolyságon.

### Hen neberg-selyem

csak közvetlenül! — Fekete fehér és szines méterje 60 krtól 11 forint 35 krig. bluzokra és ruhára Bérmentve és már elvámolva házhoz szállítva Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:  
Hoff János-féle  
**Kandol-Kakao**  
A legcsokélyosabb szirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindszámtal ritka énom ize mellett kiválóan ocsó.  
Valódi csakis Hoff János névvel és az országnévvéddjegyvel.  
Csomagok 1/4 kgr. 90 fillér  
1/2 „ 50 „  
Mindouitt kapható.

A házlasszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!  
**A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé**  
Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és ocsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyujtja minden háztartásnak!  
Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjegygel.

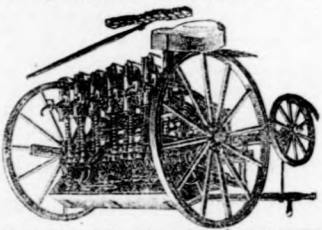
**Lehet-e a tüdőbaj ellen védekezni?**

A tüdőbajok okozói gyanánt a tuberkulózis-bacil-  
lusokat ismernek föl, a melyek mindegyik, a hol tüdő-  
bajok tartózkodnak, benne vannak a levegőben és  
az utca porában és nem pusztíthatók el. Jóllehet a  
bacillusokat csaknem minden ember a porral magába  
szívja, még sem lesz minden ember beteg, mert az  
emberi szervezet romlasztóanyagok között szerencsére  
képe arra, hogy a betegségek beleje hatolt csirait a  
keze- (tüdő) mirigyekben levő hatóanyag szelvé-  
vel utaltatatlanná tegye. Csak ott tör ki a betegség,  
a hol ezek a mirigyek meggyógyultak és miután ezt  
hiros szakteltek fölismerők, közölközött volt, hogy  
a gégemirigyek erősítővel teremtésnek segítőkészt  
a betegség csirainak legyőztesere. Ujabb időben a  
tüdőbajoknak éppen ezért

**HOFFMANN dr.-féle glandulént**

rendelnek, a mely egészséges állatok gégemirigyéből  
tartalmasza, azt a hatóanyagot és így a betegség  
csirait elpusztító anyagnak mesterséges bevezetésével  
támogatja a test természetes gyógyító törekvését.  
Azok az orvosok, akik betegüknek glandulént alkali-  
maznak, azt tapasztalták, hogy a betegek étvágya  
növekedik, kedvük derül, erejük és testsúlyuk gyara-  
podik, a köhögés alább hagy, a köpet oldódik, az éjeli  
izzadás eltűnik: szóval, hogy a gyógyulás folyamata  
megkezdődik. A glanduléntablettákkal való kísérletet  
a glanduléntablettákkal való kísérletet.  
A glandulént Hoffmann dr. utódi kom. gyárában  
Meerane (Svájcország) közeli orvosi rendelőre  
gyógyászati raktárban, valamint a raktárban: Fragner B.  
gyógyásztára és k. r. udvari szállító, Prága  
203-III. Török J. gyógyszerész Budapest, Király-  
utca 12. sz. üzlethelyén 100 tabl. a 350 K. 20 tabl. a 3 K.  
kapható. Kimerítő készletét a gyógyszer eljártáról  
orvosok és meggyógyult betegek jelentésével  
kivánatra ingyen és bérmentve küld a gyár.

**Az elismert legjobb és legkitűnőbb  
Aczélekék 1, 2, 3 és 4 barázdásnak  
Rét, moha, tagozot és diagonál Boronák**  
Gyűrűs és sima acél lemez fűldi hengerek  
Agricola vetőgépek



**ARATO-GÉPEK**  
fűnek herének.  
Szénagyűjtők és aratógerelyek. Szénafordítók.  
Szabad. aszaló-készülék gyümölcs és főzelekeknek.  
Bor- és gyümölcs sajtók,  
Gyümölcs és szőlő zuzók  
és bogymorzsolók,  
Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő  
"SYPHONIA",  
Tormáncs és vértetű tisztítására,  
Szállítható takart tőzhelyek,  
legujabb szerkezetben készítenek és szállítanak

**MAYFARTH PH. és Társa**  
cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek  
Alap. 1872. Bécs, II/1. Taborstrasse 71. 1000 munkás.  
Kitüntetés több, mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel az összes nagyobb kiállításokon  
Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.  
Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.

**Kern Testvérek Léván.**  
Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-  
liszt-, festék-, kefékötő áruk- gazdasági és kerti-magvak,  
vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró-  
gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek.  
Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár  
kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság  
részére, tengelyek, ekerészek, valódi Fischer-féle reszelők  
és ráspolók, lőszór-, afrik Afripuo és tengeri fű, épület- és but-  
tor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likőrök, cognac,  
fehér és vörös bor, valódi Meid inger-féle és öntött vas-  
kályhakkal felszerelt raktárakat.  
Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és  
gyorsan teljesítenek, új képes árjegyzékek kivánatra bér-  
mentve küldetnek.

**K á v é.**

1 klg. frt. kr.

New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.— 1.20
Örötl kávé	1.—

Kapható:  
**Kern Testvérek, Léván.**

**Cséplőgépek**  
szab. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal

kézi-, járgány  
és  
gőzhajtásra

**Járgányok**  
1-6 vonóállat befogására  
Legujabb gabona-tisztító-rosták,  
TRIUREK és KUKORICA MORZSOLÓK,  
Szecska vājók, darálók, répvágók,  
Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók  
valamint minden más fajta gazdasági gépek

4076 tan. 249 közgy./1905. szám.

**Bérbeadási hirdetmény.**

**Körmöcbánya szab. kir. r. t. főbányaváros tanácsa részéről**  
ezennel közhírré tételük, hogy:  
A zólyomvölgyi nyaraló telep: „Vadászkürt“ vendéglő, „Árpád“ nyaraló,  
„Erzsébet“ nyaraló és „Ferencz József“ lak tartozékaival a város székháza  
nagytermében folyó 1906. évi február hó 19-én dél-  
előtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 1906. évi május hó 1-től  
1912. évi április hó 3-ig vagyis 6 (hat) évi időtartamra a városi közgyűlés  
jóváhagyásának fentartása mellett bérbeadni fog.

Árverezni kívánók a következő alapon:

„Árpád“ nyaraló kerükltsége	— 9077 K.	3.5% ka	317 K.	68 f.
„Erzsébet“ „ „ „	— 11600 „	„	406 „	— „
„Vadászkürt“ vendéglő „	— 26530 „	„	928 „	56 „
„Ferenc József“ lak „	— 12793 „	„	447 „	76 „
összesen 60000 K. 3.5%-ka 2100 koronában				

megállapított kikiáltási ár 10%-ának megfelelő összeget bánatpénz gyanánt az  
árverés kezdete előtt az árverező bizottság kezeihez juttatni tartoznak.  
Írásbeli ajánlatok csak azok fognak tekintetbe vétetni amennyiben a  
bérösszeg 10%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelve a szóbeli árverés kez-  
detéig betérjesztetnek.  
A bérlemények és tartozékainak részletes jegyzéke az árverési feltételek  
és a szerződés tervezet a városi számvevőségben a hivatalos órák alatt bete-  
kinthető, hol egyszersmind szóbeli felvilágosítások is adtnak.  
Kelt Körmöcbányán, a városi képviselőtestületnek 1905. évi december  
hó 18-án tartott közgyűléséből.

**Palkovics Emil**  
polgármester.

**Vezérszó:** Minden darabb szappan a Schicht névvel  
tisztta és nem káros alkatrészekből.  
**Jótállás:** 25.000 koronát fizet Schicht György cég  
Aussigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy  
szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

**SCHICHT-szappan!**



**használjuk**  
kiváló hatású tulajdonsága miatt  
**előnyös eredménnyel**  
bármely mosási célra úgymint:  
saját használatra,  
minden ruhaneműnél  
és  
**mindenhez**  
ami egyáltalában mosva lesz.

**74**  
kitüntetés,  
**6**  
állami érem!

**10.000**  
motor a leg-  
teljesebb meg-  
elégésre  
szállítva.

**Drezdai motorgyar r. t.**  
(Azölt Hille) főkelepa:  
**GELLÉRT IGNÁZ és TÁRSA**  
Budapest. VI., Teréz-körút 41. sz  
Telefon 12-91.  
Benzinmotorok, légszessmotorok, nyera,  
olajmotorok, szesz- (spirítusz) motorok,  
acetylen-motorok, Benzín-lokomobilek  
cséplésre

Szivógáz (generátoros-) motorok a legmo-  
derzebb és legtükéletesebb, beigazoltan a legol-  
osóbb üzemet nyújtó erőgépek.  
A drezdai motor világszerte elismerten a  
Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb  
anyagból a legszolidabban és legpontosabban  
készítve.  
**Tartós!** Sok évi használat után sem szorul  
reperaturákra. Feltélenül üzembiztos.  
Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzembiztos  
a legelőnyösebbek.  
Drezdai motorok üzembiztos megtekinthető  
számítalan iparvállalatban  
és uradalmak gazdasági üzemeinek: malmokban,  
téglyagyárakban, fagegmunkálásnál, faaprítás-  
nál, vízemelő (szivattyú) telepeken, gazdasági  
takarmány-kamarákban, tejgazdaságokban, csép-  
lésnél stb. stb.  
Teljes üzembiztosítások (malmok, gazda-  
sági üzemek, közlőmű-szerkezetek stb.) szak-  
széri szállítása.  
Felvilágosítások s költségtervezetek készséggel adtnak.  
Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

**= A MÁLNÁSI =**  
**„SICULIA“**  
(SZÉKELY)  
**ÁRTÉZI SAVANYU** gyógyforás  
bikarbónátokban és konyhasóban a  
világ legdusabb — természetes  
alkalikus sós savanyóvizét  
Korányi, Kétly, Rigler, Vá-  
mossy, Hirschler, Generasich,  
Tauszk, Irsai, Odoni, Polatsek  
srb. hírneves egyetemi tanárok és  
speciálisták a Gágo, Torok, László,  
Tüdő, Gvonor, Bal, Vese, Maj és  
Hovag bántalmakára, különösen ezek-  
nek heveny vagy idült hurutos  
megbetegedéseinek minden eddig is-  
mert ásványviznél jóval hatásosabb-  
nak minősítettek.  
Paratlan nyálkoldó és átvágyger-  
jesztő.  
Kezelő tulajdonos:  
**„SICULIA“ R TARS MÁLNÁSFÜRDŐ**  
(Háromszek vármegye.)  
Kapható Léván: **ENGEL József**  
üzletében, **Körmöcbányán**  
**GAZDIK János** gyógyszer-  
rában és **Selmecbányán** **Ernst**  
**Zsigmond** üzletében.  
Főraktár **Budapesten LUX**  
**Mihály IV. Muzeumkörút 7 sz.**  
!! Kerjút: a „Siculia“ névre figyelni!

Névjegyek, meghívók és eljegyzési-kártyák  
**legdiszesebb kivitelben**  
készítettnek  
**Nyitrai és Társánál Léván.**